

**تشویق مسلمانان
به خواندن کتاب الله
تعالی**

مؤلف: عبدالرحمن بن صالح الدغیشم

مترجم: پدram اندایش

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 1

مقدمه

شکر و ستایش برای الله
پروردگار جهانیان است و صلوات و
سلام بر اشرف پیامبران و رسولان،
پیامبر ما، محمد و بر آل و تمامی
اصحابش.

اما بعد: این کتابچه دارای سه

2// تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی

مطلب است:

اول: احادیثی است که درباره‌ی تشویق شدن به خواندن قرآن کریم جمع نموده‌ام.

دوم: دعا‌های موجود در قرآن.

سوم: پناه بردن و درمان با ذکر که از کتابهای سنت جمع آوری نموده‌ام.

[این سه مطلب در سه کتابچه‌ی

جداگانه قرار داده شده است].

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 3

از الله تعالی درخواست می‌نمایم
که با آن سودی رساند و عمل را قبول
فرماید و از لغزشها عفو نماید. همانا
او شنونده، نزدیک و اجابت کننده
است.

در روز چهارشنبه به پایان رسید

4// تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی

موافق: 22/11/1416 هـ. ق

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 5

فضایل خواندن قرآن کریم

1- ابوامامه رضی الله عنه آورده است که

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «اقرأوا القرآن

فإنه يأتي يوم القيامة شفيعاً لأصحابه»

(قرآن را بخوانید و زیاده را آن در روز

قیامت شفاعت کننده‌ای برای اهلش

خواهد بود). رواه مسلم.

2- نوّاس بن سمعان رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «یؤتی

یوم القيامة بالقرآن وأهله الذین كانوا

یعملون به فی الدنيا تقدمه سورة

البقرة و آل عمران تحاجان عن

صاحبهما» (روز قیامت قرآن و اهل

آن آورده می شوند، کسانی که در دنیا

به آن عمل می کردند، جلوی او

سوره ی بقره و آل عمران است که

برای اهل خود حجت می آورند) رواه

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی 7//

مسلم.

3- عثمان بن عفان رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «خیرکم

من تعلم القرآن وعلمه» (بهترین شما

کسی است که قرآن را بیاموزد و آن

را آموزش دهد). رواه

البخاری (بخاری).

4- عایشه رضی الله عنها آورده

است که رسول الله ﷺ فرمود: «الذی

یقرأ القرآن وهو ماهر به مع السفره

الکرام البرره والذی یقرأ القرآن

ویتعتع فیه وهو علیه شاق له أجران»

(کسی که قرآن بخواند و در آن ماهر

باشد، همراه [ملائک] نویسنده، گرامی

و مطیع خواهد بود و کسی که قرآن

بخواند و در آن لکنت داشته باشد و

برایش سخت باشد، برای او دو اجر

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 9

خواهد بود). متفق علیه.

5- ابوموسی اشعری رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «مثل

المؤمن الذی یقرأ القرآن مثل الأترجة

ریحها طیب وطعمها طیب ومثل

المؤمن الذی لا یقرأ القرآن کمثل

التمرّة لا ریح لها وطعمها حلو، ومثل

المنافق الذی یقرأ القرآن کمثل
الريحانة ريحها طيب وطعمها مر
ومثل المنافق الذی لا یقرأ القرآن
کمثل الحنظلة ليس لها ريح وطعمها
مر» (مثال مؤمنی که قرآن می خواند
به مانند اترجه است، بوی آن نیک
است و طعم آن نیک است و مثال
مؤمنی که قرآن نمی خواند، به مانند
خرمایی است که بویی ندارد و طعم
آن شیرین است و مثال منافقی که

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 11

قرآن می خواند به مانند ریحانه است،
بوی آن نیک است و طعم آن تلخ و
مثال منافقی که قرآن نمی خواند، مانند
حنظله است، بویی ندارد و طعم آن
تلخ است). متفق علیه.

6- عمر بن خطاب رضی الله عنه آورده

است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ

بهذا الكتاب أقواماً ويضع به آخرين»
(الله توسط این کتاب گروههایی را بالا
می برد و گروهی دیگر را ضایع می -
گرداند). [مسلم و ابن ماجه].

7- ابن عمر رضی الله عنهما

آورده است که پی امبر ﷺ فرمود: «لا
حسد إلا فی اثنتین رجل آتاه الله
القرآن فهو يقوم به آناء الليل وآناء
النهار، ورجل آتاه الله مالا فهو ينفقه
آناء الليل وآناء النهار» (حسادت

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 13

جایز نیست، مگر در دو چیز: مردی که الله [تعالی] قرآن را به او داده است و او پاسی از شب و پاسی از روز آن را برپا می‌دارد و مردی که الله [تعالی] به او مالی داده است و آن را پاسی از شب و پاسی از روز انفاق می‌کند).
متفق علیه.

8- براء بن عازب رضی الله

عنهما گفته است: «مردی سوره‌ی
کهف را می‌خواند و نزد او اسبی بود
که با دو طناب طویل بسته شده بود،
ابری آن را پوشاند و شروع به نزدیک
نمودن کرد و اسب او از آن ترسید.
وقتی صبح کرد، نزد پیامبر ﷺ رفت و
موضوع را برایش بیان نمود.
[پیامبر ﷺ] فرمود: «تلك السکینه
تنزلت للقرآن» (آن آرامشی بود که

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 15

برای قرآن نازل شد). متفق علیه.

9- ابن مسعود رضی الله عنه آورده است

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «من قرأ حرفاً

من کتاب الله فله حسنة والحسنة

بعشر أمثالها لا أقول ألم حرف ولكن

ألف حرف ولام حرف وميم حرف»

(کسی که یک حرف از کتاب الله را

بخواند برای او یک حسنه خواهد بود
و حسنه ده برابر می شود، نمی گویم:
الم (الف، لام، میم) یک حرف است،
بلکه الف حرفی است و لام حرفی
است و م میم حرفی است). رواه
لائت رمذی و قال حدیث حسن
صحیح.

10- ابن عباس رضی الله عنهما

آورده است که رسول الله ﷺ فرمود:

«إن الذی لیس فی جوفه شیء من

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 17

القرآن کالبيت الخرب» (کسی که چیزی از قرآن در درونش نیست به مانند خانه‌ی خراب است). رواه الترمذی وقال حدیث حسن صحیح.

11- عبد الله بن عمرو بن عاص

رضی الله عنهما آورده است که

پیامبر ﷺ فرمود: «يقال لصاحب القرآن

اقراً وارتق ورتل کما کنت ترتل فی
الدنیا فإن منزلتک عند آخر آیه
تقرؤها» (به همنشد بین قرآن [در روز
قیامت] گفته می شود بخوان و بالا برو
و ترتیل نما همان گونه که در دنیا
ترتیل می نمودی، پس منزلگاه تو
آخرین آیه ای است که می خوانی [به
این معنا که برای خواندن هر آیه یک
درجه در بهشت بالا می رود]). رواه
أبو داود و الترمذی و قال حسن صحیح.

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 19

* * *

امر به رجوع کردن به قرآن و

برمذر داشتن

از فراموش نمودن آن

12- ابو موسی رضی الله عنه آورده است

که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «تعاهدوا هذا

القرآن فوالذی نفس محمد بیده لهو

أشد تفلتا من الإبل في عقلها» (به این قرآن رجوع کنید! قسم به کسی که جان محمد در دست اوست، آن از شتری که پای بند به آن نزده شده است، شدیدتر فرار می کند). متفق علیه.

13- ابن عمر رضی الله عنهما

آورده است که رسول الله ﷺ فرمود:

«إنما مثل صاحب القرآن كمثل الإبل

المعقلة إن عاهد عليها أمسكها وإن

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 21

أطلقها ذهبت» (فقط مثال اهل قرآن به
مانند شتری است که عقال به آن بسته
شده است، اگر به آن، باز گردد، آن را
برای خود نگه می‌دارد و اگر آن را
رها کند، می‌رود). متفق علیه.

مستحب بودن صدای نیکو دادن به قرآن

14- ابوهریره رضی الله عنه آورده است

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «ما أذن الله

لشيء ما أذن لنبي حسن الصوت

يتغنى بالقرآن يجره به» (از چیزهایی

که الله [تعالی] به پیامبری اجازه داده

است، از صدای نیکو و آهنگ دادن به

قرآن و آشکار کردن آن [نزد

محبوبتر نمی باشد]). متفق علیه.

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 23

15- ابو موسی اشعری رضی الله عنه

آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود:

«لقد أوتيت مزماراً من مزامير آل

داود» (همانا به من مزماری از مزامیر

داود داده شده است). متفق علیه.

16- در روایت مسلم آمده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله به او فرمود: «لو

رأيتني وأنا استمع لقراءتك البارحة»
(اگر مرا می دیدی که دیشب به قرائت
تو گوش می دادم).

17- براء بن عازب رضی الله

عنهما گفته است: از پی مامبر صلی الله علیه و آله شنیدم
که در نماز عشاء سوره ی «تین» را
می خواند و چنین صوت زیبایی را از
هیچ کس نشنیده ام. متفق علیه.

18- ابولبله بشیر بن عبد

المنذر رضی الله عنه آورده است که پی مامبر صلی الله علیه و آله

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 25

فرمود: «من لم يتغن بالقرآن فليس
منا» (کسی که صوت زیبا به قرآن
ندهد از ما نیست). رواه أبو داود
بإسناد جيد.

مستحب بودن جمع شدن برای
خواندن قرآن

19- ابوهریره رضی الله عنه آورده است

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «وما اجتمع قوم فی بیت من بیوت الله یتلون کتاب الله ویتدارسونه بینهم إلا نزلت علیهم السکینه و غشیتهم الرحمه، وحفتهم الملائکه و ذکرهم الله فیمن عنده» (گروهی در خانه‌ای از خانه‌های الله [تعالی] [یعنی مساجد] جمع نمی‌شوند و کتاب الله [تعالی] را تلاوت نمی‌کنند و به آموزش آن

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی 27//

مشغول نمی شوند، مگر آن که بر آنها آرامش نازل می شود و رحمت آنان را می پوشاند و ملائک بر آنها بال خود را می گسترانند و الله [متعال] آنان را نزد کسانی که نزد او هستند، یاد می - فرماید). رواه مسلم.

تشويق به سوره‌ها و آيات خاص

20- ابوسعيد رافع بن المعلى رضي الله عنه

آورده است كه رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمود:

«ألا أعلمك أعظم سورة في القرآن

قبل أن أخرج من المسجد وفي رواية

: تخرج، فأخذ بيدي فلما أردنا أن

نخرج قلت: يا رسول الله إنك قلت

لأعلمنك أعظم سورة في القرآن. قال:

الحمد لله رب العالمين هي السبع

المثاني، والقرآن العظيم الذي أوتيته»

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 29

(آیا عظیم‌ترین سوره‌ی در قرآن را
قبل از آن که از مسجد خارج شوم -
در روایتی خارج شوی - را به تو
نیاآموزم؟ و دستم را گرفت، وقتی
خواستیم بیرون برویم، گفتم: ای
رسول الله! تو فرمودی: به تو عظیم -
ترین سوره‌ی قرآن را بی‌آموزم.

فرمود: «سورهی الحمد لله رب العالمین آن هفت دوتایی است و قرآن بزرگی است که به من داده شده است». رواه البخاری (بخارایی).

21- ابوسعید خدری رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «قل هو الله أحد: والذي نفسی بیده إنها لتعدل ثلث القرآن» (سورهی قل هو الله أحد: قسم به کسی که جان من در دست اوست، معادل یک سوم قرآن است).

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 31

در روایتی دیگر آمده است که رسول
الله ﷺ به اصحابش رضی الله عنهم فرمود: «أيعجز
أحدكم أن يقرأ بثلاث القرآن في ليلة؟»
(آیا خواندن یک سوم قرآن در یک
شب شما را ناتوان نمی سازد؟) آن به
نظرشان سخت آمد، گفتند: کدام یک
از ما می تواند آن را انجام دهد ای

رسول الله؟! فرمود: «قل هو الله أحد
الله الصمد ثلث القرآن» (سورهی قل
هو الله أحد یک سوم قرآن است)'.
رواه البخاری (بخارایی).

22- از او آمده است: مردی

سورهی (قل هو الله أحد) را قرائت

¹ - علماء گفته‌اند: دلیل آن این است که

یک سوم قرآن دربارهی توحید

است. (مترجم)

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 33

می نمود و آن را تکرار می کرد، وقتی صبح شد، نزد رسول الله ﷺ آمد و آن را برای او بیان نمود و این در حالی بود که مردی آن را کوچک می شمارد، رسول الله ﷺ فرمود: «والذی نفسی بیده إنها لتعدل ثلث القرآن» (قسم به کسی که جانم در دست اوست، آن

معادل یک سوم قرآن است). رواه البخاری (بخارایی).

23- ابوهریره رضی الله عنه آورده است

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «فی (قل هو الله أحد) إنها لتعدل ثلث القرآن» (سورهی قل هو الله أحد، معادل یک سوم قرآن است). رواه مسلم.

24- انس رضی الله عنه گفته است: مردی

گفت: ای رسول الله! من لین سوره ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ را دوست می دارم،

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 35

فرمود: «إِنْ حَبَّهَا أُدْخِلَكَ الْجَنَّةَ»
(دوست داشتن آن تو را داخل بهشت
می‌کند). رواه الترمذی و قال حدیث
حسن و رواه البخاری فی صحیحہ
تعلیقاً.

25- عقبه بن عامر رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «ألم تر

آیات أنزلت هذه الليلة لم ير مثلهن
قط قل أعوذ برب الفلق وقل أعوذ
برب الناس» (آیا آتی که امشب
نازل شد را دیده‌ای و مثل آنها هرگز
دیده نشده است، [سوره‌های] قل أعوذ
برب الفلق و قل أعوذ برب الناس
می‌باشند). رواه مسلم.

26- ابوسعید خدری رضی الله عنه گفته

است: رسول الله صلی الله علیه و آله از جنها و چشم
زخم انسان [به الله تعالی] پناه می‌برد،

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی 37//

تا آن که «معوذتان» [دو سوره‌ی قل
أعوذ برب الفلق وقل أعوذ برب
الناس] نازل شد، وقتی نازل شدند آن
دو را گرفت و [دعاهای] غیر از آن را
رها نمود» رواه الترمذی وقال حدیث
حسن.

27- ابوهریره رضی الله عنه آورده است

که رسول الله ﷺ فرمود: «من القرآن سورة ثلاثون آية شفعت لرجل حتى غفر له وهي (تبارک الذی بیده الملک)» (از قرآن، سوره‌ای می‌باشد که سی آیه دارد، برای شخصی [که آن را بخواند] شفاعت می‌کند تا آن که آمرزیده شود و آن سوره‌ی مُلک است). رواه أبو داود والترمذی، وقال حدیث حسن، وفي رواية أبي داود تشفع.

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 39

28- ابومسعود البدری رضی الله عنه آورده

است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «من قرأ

بالآيتين من آخر سورة البقرة في ليلة

كفتاه» (کسی که دو آیه‌ی آخر

سوره‌ی بقره را در شبی بخواند برای

او کافی است). متفق علیه. گفته شده

است: برای او از هر چیزی که کراهت

دارد کافی است و گفته شده است: اگر از نماز شب خواب ماند، برای او کافی است.

29- ابوهریره رضی الله عنه آورده است

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «لا تجعلوا بیوتکم مقابر إن الشیطان ینفر من البیت الذی تقرأ فیہ سورۃ البقرۃ» (خانه‌هایتان را مانند قبرستان نکنید! شیطان از خانه‌ای که در آن سوره‌ی بقره خوانده شود، فرار می‌کند). رواه

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 41

مسلم.

30- أبی بن کعب رضی الله عنه آورده

است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «یا أبا

المنذر أتدری أى آیه من کتاب الله

معک أعظم قلت: (الله لا إله هو الحی

القیوم) فضرب فی صدری وقال

لیهنک العلم أبا المنذر» (ای ابو منذر!

آیا هی دلی کدای آیه هی کتاب الله
[تعالی] عظیم تر است، گفتم: «آیه
الکرسی»، بر سینه هی من زد و فرمود:
«علم گوارای وجودت باشد، ای
ابومنذر!». رواه مسلم.

31- ابوهریره رضی الله عنه حدیث

طولانی را بیان داشته است و در آخر
آن آمده است که [شخصی] به من
گفت: «إذا أويت إلى فراشك فاقراً
آية الكرسي وقال لي لا يزال عليك

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 43

من الله حافظ ولن يقربك شیطان حتی
تصبح» (وقتی به رختخوابت رفتی آیه
الکرسی را بخوان! - و به من گفت: -
در این صورت الله [تعالی] دائماً حافظ
تو می شود و هرگز شیطان به تو
نزدیک نمی شود تا آن که صبح
نمایی)، پیامبر ﷺ فرمود: «أما إنه قد

صدقک وهو کذوب..» (او [ش‌یطان
بود] و راست گفت، درحالی که بسیار
دروغگو و است...). رواه
البخاری (بخارایی).

سنت است که قرآن هفت‌ه‌ای
یکبار قرآن ختم شود، زی‌را پیدامبر ﷺ
به عبد الله بن عمرو رضی الله عنهما
فرمود: «واقراً فی کل سبع لیال ولا
تزد علی ذلک» (در هفت شب آن را
بخوان و بر آن زیاد نکن!). متفق علیه.

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 45

بر توست ای مسلمان که قرآن
کریم را با تدبیر در قلب و تفکر
بخوانی! زیرا آن زنده کردن قلب و
نور آن و قوت ایمان آن را زیاد می-
کند و شیطان و توهمات او را می راند
و آن ریسمان محکم الهی و نور
محکم او و راه مستقیم او می باشد و

آن جدا کننده است و بی ارزش نمی -
باشد. کسی که آن را ترک کند، الله
مسلط از او انتقام می گیرد و کسی که
هدایت را از غیر ر آن بخواهد، الله
[تعالی] او را گمراه می فرماید و بر
توست که از دوری از آن بر حذر
باشی، زیرا دوری از آن باعث نفاق،
کور شدن قلب و تسلط شیطان می -
شود.

الله تعالی می فرماید: ﴿وَمَنْ يَعِشْ

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالیٰ 47//

عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضُ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ
لَهُ قَرِينٌ * وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ *
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٤٧﴾

[الزخرف: 36-38] (و هر کس که از

پس از [الله] بس یار رحمت کننده

رویگردان شود، برای او شیطانی بر
می‌گماریم و آن با او همراه می‌شود *
و همان آن [شیطانها]، آنها [انسانها] را
از راه [حق] باز می‌دارند و لین در
حالی است که می‌پندارند، آنها هدایت
یافتگان هستند * تا آن که نزد ما
می‌آید و می‌گوید: «ای کاش! بین من
و تو به اندازه‌ی دوری مشرق از
مغرب فاصله بود!»، پس بد همنشینی
است).

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 49

همچنین می فرماید: ﴿وَمَنْ

أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً

ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى *

قَالَ رَبُّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ

بَصِيرًا * قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا

فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿طه:﴾

[124-126] (و کسی که از یاد من

روی برگرداند، زندگی سختی برای او
قرار می‌دهیم و او را روز قیامت کور
محشور می‌کنیم * می‌گوید:
«پروردگار من! برای چه مرا کور
محشور نمودی و من بینا بودم» *
می‌فرماید: «این چنین بود که آیات ما
به تو رسید و آن را فراموش کردی و
این چنین است که امروز فراموش
می‌شوی»).

از الله تعالی درخواست می‌نماییم

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله

تعالی // 51

که ما را از خوانندگان کتابش و عمل
کنندگان به آن قرار دهد، همانا او
نزدیک و اجابت کننده است و صلی
الله علی محمد و علی آله و صحبه و
سلم.